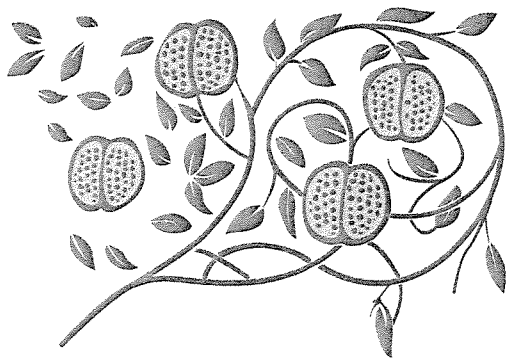

Väljarna vill ha en svensk modell

*Ytan är viktig, visar ny
forskning. Vackra
politiker lyckas lättare,
särskilt kvinnor.*

av **Niclas Berggren**, docent i
nationalekonomi vid Ratio och
Henrik Jordahl, fil dr i
nationalekonomi vid Institutet
för Näringslivsforskning

DET BIBLISKA ORDSTÄVET säger att "den som har, åt honom skall varda givet". Ny forskning visar att detta stämmer bra in på vackra människor. De har fått skönhet av naturen och erhåller på grund av det ytterligare fördelar i livet. Människors utseende påverkar inte bara hur de uppfattas, utan också hur de bemöts och behandlas av andra.

Det börjar redan i barndomen. Vackra barn är mer populära, de är bättre anpassade och får mer uppmärksamhet av lärarna i skolan. Detta påverkar förstås barnens självförtroende och deras förmåga att lära. I vuxen ålder finns det ett positivt samband mellan skönhet och popularitet, framgång i yrkeslivet, mentalt välmående, sexuell erfarenhet och hälsa. Föds man vacker är chansen stor att man på olika sätt gynnas av det.

ETT EXEMPEL ÄR högre inkomster. Vackra människor har 5 till 10 procent högre lön på grund av sitt utseende än genomsnittet, medan oattraktiva har 5 till 10 procent lägre lön än genomsnittet. Men också när det gäller att få ett jobb är chanserna större om man uppfattas

som vacker – till exempel blir man då oftare kallad till anställningsintervju.

Vi undersöker i vår forskning tillsammans med Panu Poutvaara om samma sak gäller i politikens värld. Har vackra politiska kandidater en fördel av sitt utseende? Preliminära resultat tyder på att så är fallet. Genom en webbenkät har nära 2 800 personer fått se ansiktsbilder på finska politiska kandidater och på en femgradig skala angett hur vackra och kompetenta de uppfattar dem.

I Finland tillämpas ett obligatoriskt personval: kandidaterna i ett distrikt presenteras i bokstavsordning på sina partiers listor, och varje väljare måste rösta på en kandidat. Vi finner att ju vackrare en kandidat anses vara i förhållande till andra kandidater på listan, desto högre röstandel fick han eller hon i valen 2004. Detta gäller särskilt på nationell nivå och för kvinnliga kandidater. Om en kvinnlig kandidat till parlamentet till exempel skulle bedömas två enheter vackrare på den femgradiga skalan, skulle hennes andel av listans röster öka med cirka 5 procentenheter. Motsvarande effekt för män är tre fjärdedelar så stor. För män är bedömd kompetens nästan lika viktig som bedömd skönhet – en variabel som på nationell nivå inte verkar spela någon roll för kvinnliga kandidaters valresultat. I kommunalvalen tycks skönhet allmänt spela en mer undanskymd och lika stor roll för kandidater av båda könen.

Med Nicebrännan till makten

av Märten Schultz
doktorand i skadeståndsrätt

Intressant nog är bedömd kompetens då av vikt för kvinnliga – men inte för manliga – kandidaters framgång.

VI BAD ÄVEN deltagarna i studien att välja den bland fyra kandidater som de helst skulle rösta på i ett val. Intressant nog visar det sig att kvinnor röstar på kvinnliga kandidater 68 procent av gångerna, medan män fördelar sina röster jämnt mellan kvinnor och män.

Slutligen kan vi konstatera att bedömningen av skönhet verkar vara i stort sett densamma inom och mellan olika länder i västvärlden. Vår studies deltagare från Sverige, USA, Tyskland, Storbritannien, Frankrike, Danmark och en rad andra länder ger, på en femgradig skala, de finska kandidaterna nästan exakt samma genomsnittliga skönhetsbetyg (runt 2,7). Detta stämmer väl överens med tidigare studier som finner att människor från olika länder och kulturer är förvånansvärt överens om vilka människor som är vackra.

ÄR SKÖNHETENS BETYDELSE något att oroa sig över? Svaret är inte självklart. På arbetsmarknaden kan favorisering av vackra människor vara ett tecken på diskriminering – men det finns också studier som antyder att skönhet kan vara kopplad till högre produktivitet. Det tycks till exempel gälla anställda på nederländska reklambyråer. De får högre lön om de är vackra – men de drar också in större intäkter än sina mindre attraktiva medarbetare.

I politikens värld uttrycks ibland en oro över en ökad fokusering på politiker som personer snarare än på politiska program och idéer. En relevant fråga utifrån vår forskning är om personvalen, vars roll vissa i Sverige vill utöka i riktning mot det finska systemet, kan förstärka den effekten. ∞

Neos LÄSARE INBJUDS ATT DELTA I FORSKARNAS NYA
SKÖNHETSSTUDIE PÅ WWW.BEAUTYINPOLITICS.SE
ANGE "NEO" SOM REFERENS.

ALLT ÄR LEIJONBORGS fel. På grund av honom har den sista motståndsfickan med gabardinkostymer, Kristina Lugn-frisyrier och taskig hy blivit tillpiffad och groomad. Det brukade sägas att politik är showbiz för fula människor men det stämmer inte alls. Det är varken showbiz eller fult längre. Palme-Bohman-generationen försökte åtminstone se underhållningsvärdet i det politiska spelet men den tanken är helt bortblåst i dag. I Perssons-Reinfeldts nya konsensusklubb – kollektivavtal är skitbra och arbetarrörelsen byggde Sverige, ni vet – finns det inte utrymme för blod eller skådespel. Dagens partiledardebatter är lika upphetsande som att titta på när färgen flagnar från ett övergivet Folkets Hus. Showbiz, it is not. Och nu när även politikerna transformeras efter stylisternas kryptofrenologiska riktlinjer återstår inte heller fulheten.

TYDLIGAST ÄR DET i den yngre generationen. Nästan alla ungdomspolitiker är snygga nu för tiden. Det låter kanske absurt, men jag har empiriska belägg. Efter åtalet mot SSU-ordföranden Anna "Tyson" Sjödin surfade jag runt på ungdomsförbundens hemsidor och de är fulla med snygga människor. Min undersökning (host) visar att bara SSU och Grön Ungdom i dag ser till de finna landsbygdsoskuldernas intressen. Alla andra ungdomsförbund

- från höger till vänster - toppar laget lagom inför valrörelsen med putsade ansikten, hårsprej och läppglans. I dag kan en vacker människa till och med bli ordförande utan att sorteras bort av avundsjuka valberedningar. Fredrick Federley i CUF är snygg på ett avslappnat gay-vis med ring i örat och Alcazar-frisyr. MUF-ordförande Johan är välmående stilig och har ett nostalgiskt filmstjärnesmål.

Ida Gabrielsson i Ung Vänster har väl inte många sett - hon är betydligt anonymare än både Ali Esbati (med sitt välansade Greven av Monte Cristo-ansiktshår!) och Alis företrädare (den där

hotta tobaksbolags-pr-tjejen) - men även Ida ser bra ut på ett engagerat white-trash-chic-sätt. Och Ella Bohlin i KDU, ja, hon är förstås alldeles för modellsnygg för att man inte skall bli misstänksam mot detta vanligtvis helt ointressanta ungdomsförbund.

ALLT ÄR LEIJONBORGS fel. Det var Leijonborg som fattade värdet av ytan tidigare än alla andra. Ingen har väl missat att det betalade sig. Efter förra valrörelsens uppgradering från glåmig skollärlarlook till framgångsrika-akademiker-stilen (glansig manchesterkostym, lila skjortor och Nice-solbränna) gjorde folkpartiet sitt bästa val på decennier.

Alla utom Peter Eriksson har snappat upp att nyckeln till procenten inför årets valrörelse finns i estetiken. Göran Persson har aldrig sportat en mer semester-avslappnad look tidigare (vilket i och för sig kan bero på att han aldrig haft så mycket semester som under senaste mandatperioden).

Fredrik Reinfeldt ser redo men relaxad ut i sin skraddade men ändå inte överdrivet överklassiga outfit. Lars Ohly har kallat in tobaksbolags-pr-tje-

jen för att ge hela varumärket (v) en makeover. Överlag blir partierna mer *GQ/Vogue* för varje dag.

Ruggugglorna och blekfisarna är samtidigt på väg ut. Det politiska fältet ersätts med snygga och till synes socialt välanpassade människor. (Om man räknar bort de som slåss med läkare på krogen.) Ungdomsförbunden är bara början. Vad ska nu alla fula människor

med ambitioner ta sig till? Jag anar en social katastrof. Och vad händer med Pär Nuder när partiets spinndoktorer rensar ut efter valförlusten? Det blir stökigt på krogen i september.

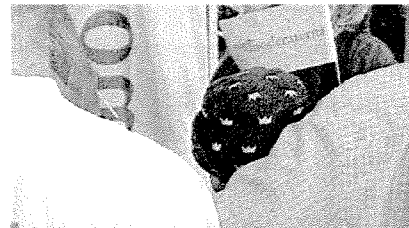
VAD HÄNDER MED PÄR NUDER NÄR PARTIETS SPINNDOKTORER RENSAR UT EFTER VALFÖRLUSTEN?

MEN ÄVEN SHOWBIZ har förstås förändrats. I dokusåporna kryllar det numera av människor med kommunipolitikerutseenden. Titta bara på deltagarna i senaste Big Brother. Där finns inte en *Okej*-poster ens med den välviligaste photoshopretuschering. Visst finns där en och annan silikonoperation eller tribaltatuering men ovanför operationsärren och bläcket brukar det inte direkt vara Charlize Theron eller Jake Gyllenhaal som berusat stirrar in i kameran. Så det kan kanske bli ombytta roller efter valet eller i alla fall valet därpå? Vi slipper de vanliga riksdagsliken.

Interpellationsdebatterna får en ny färdfull framtoning med några Fredrick Federley och Ella Bohlin.

SLÄNG IN SJÖDIN efter muck också så får vi tillbaka litet showbiz, eller i alla fall några krossade flaskor och litet blod, i talarstolen också.

Regeringens kufigare Erlander-eftertagare får söka till Big Brother: "Aschberg? Det var Göran Persson här. Hörru, har du något åt Pär Nuder? Snälla? Jag gör dig till chef för Arena-gruppen!" ☞

MODERATER

EN MAN GÅR FÖRBI i gul kavaj, ljusgrön skjorta och storprickig näsduk i bröstfickan. Han kan bara vara moderat. Han styr kosan mot den lilla folksamling som håller små flaggor med "Nya moderaterna". Konstigt nog är vi inte på Östermalmstorg utan, hör och häpna, på Medborgarplatsen. Kanske därför flaggorna är så diskret små. Man vill ju inte provocera öldrickarna runt omkring. Det är knappast borgerliga stödtrupper som följer mötet från bordspplats. Den gulklädde mannen har kommit fram till sina moderata bröder och systrar. En tredjedel av dem bär något ljusblått, misstänkt likt den färg som finns på de nya moderaternas logga. Alla män är kortklippa, bara en har långt bakåtslickat hår. Det syns att det är redigt folk, samhällsbärare. Polisen pratar vänligt med deltagarna i stället för att fingra på batongen. Arråsten Frieda sjunger kampanjlåten "Tillsammans" vilket inte hindrar att de moderata skarorna omedelbart börjar glesna. De kanske inte gillar musik. Eller så är det kanske just det de gör. Mötet avslutas med ännu en sång, John Lennons "A working class hero is something to be". Öldrickarna nynnade överraskat med. Moderaterna går förvirrade hem.

Plats: Moderat valupptakt, Medborgarplatsen, Stockholm, fredagen den 11 augusti.

Moderater...

... är dubbelt så intresserade av golf som centerpartister

... tycker det är viktigt att barn lär sig arbeta hårt

... har Ingvar Kamprad som främsta förebild

(Källa: Demoskop-panelen 2006)

